BASHKITË PËR NË EVROPË
Një projekt i financuar nga BE

UDHËZUES

ORIENTUES PËR PROGRAMIN "HORIZON EUROPE"

SI PËRFITOJNË BASHKITË?

Përgatitur nga: Bashkitë për në Evropë", një projekt i financuar nga Bashkimi Evropian

Udhëzues Orientues për Programin Horizon Europë

Si përfitojnë Bashkitë

Parathënie

Ky Udhëzues Orientues është përgatitur në kuadër të Projektit 'Bashkitë për në Evropë' 2.0 për të ndihmuar bashkitë kur shpallen thirrjet për propozime nën Programin Horizon Europe.

Broshura vjen si një përmbledhje e praktikës 7-vjecare që ekipi i Projektit ka pasur në ndihmë të bashkive nën thirrjet e hapura të Programeve Evropiane (përfshirë Horizon Europe dhe atij të mëparshëm, Horizon 2020) – kryesisht ato ku bashkitë mund të aplikojnë, duke i asistuar ato me trajnime dhe mentorim hap pas hapi për të shkruar një projekt të suksesshëm.

Broshura përmban ndërmjet të tjerave:

- Prezantim i shkurtër i programit dhe çfarë ofron për bashkitë
- Shkrimi i Projekteve në Horizon Europe
- Projektet që Financohen nga Horizon Europë
- Informacione mbi Projektet
- Modeli standard i propozimit
- Përbërja e një Konsorciumi
- Horizontal issues/ Ceshtje Horizontale
- Rregullat financiare
- Dorëzimi i Propozimit në Horizon Europe
- Vlerësimi i Projekteve
- Këshilla nga NCP-të – Pikat Kombëtare të Kontaktit
- KESHILLA NGA NCPs
- Informacion për Pikat e Kontaktit në Shqipëri
- Links dhe info se ku të gjejmë partnerë dhe histori suksesi të Programit

Suksese!

Prezantim i shkurtër i programit dhe cfarë ofron për bashkitë

Horizon Europe është Programi Evropian për Kërkimin Shkencor dhe Inovacionin (2021-2027).

Buxheti financohet nga Komisioni Evropian dhe vlera është 95.5 miliardë euro.

Horizon Europe synon:

• të forcojë bazat shkencore dhe teknologjike të BE-së dhe Zonën Evropiane të Kërkimit (ERA)

• të forcojë kapacitetet e Evropës në fushën e inovacionit, konkurrencës dhe krijimit të vendeve të punës

• promovimi i parimeve dhe vlerave Evropiane në kuadër të aspektit socio-ekonomik, etj.

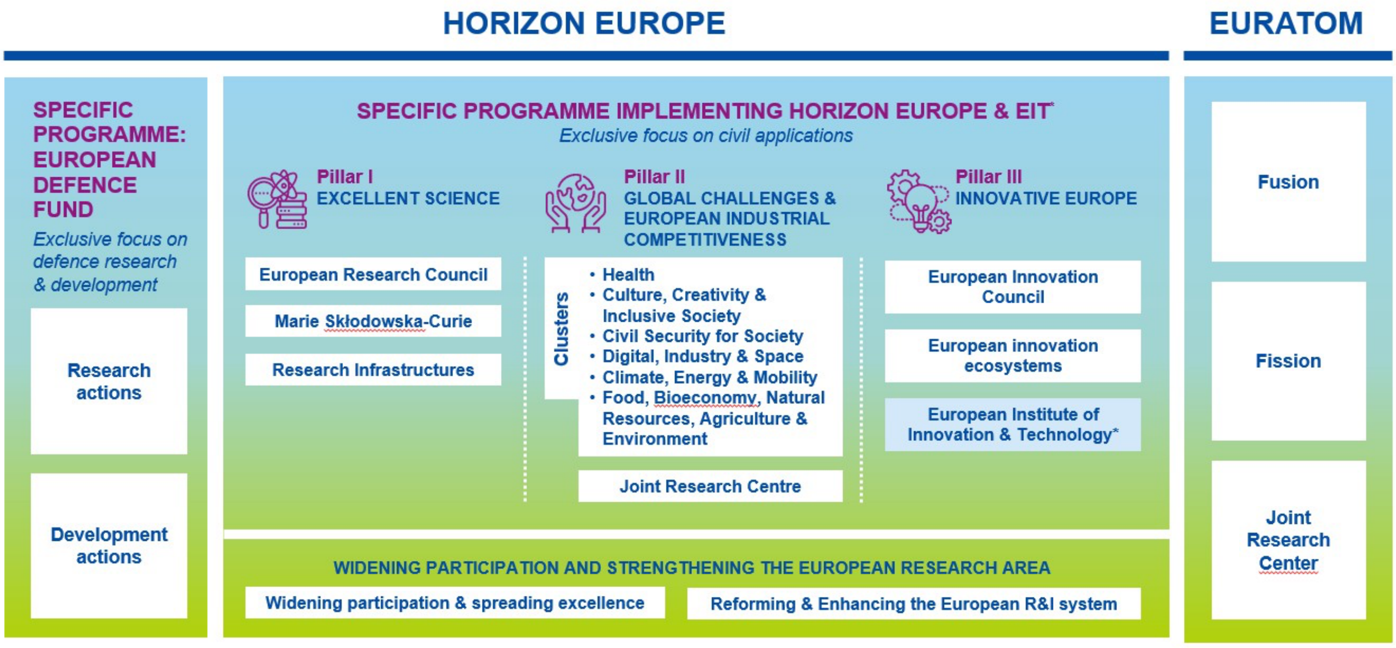

* The European Institute of Innovation & Technology (EIT) is not part of the Specific Programme

Horizon Europe bazohet në 3 Shtylla (Pillars):

- **Pillar 1**: Shkencat Ekselente
- **Pillar 2:** Sfidat Globale dhe konkurrueshmëria industriale.
- **Pillar 3:** Evropa Inovative

Shqipëria merr pjesë në Horizon Europe si vend i Asociuar. Statistikat e Shqipërisë në Horizon Europe janë - **Projekte të Fituara Nr.47**, Shuma e përfituar nga Shqipëria dhe që është Financuar nga Komisioni Evropian është **6.58 Milion Euro**, **Aplikimet** nga Shqipëria me Projekte në Thirrjet e Programit Horizon Europe janë **Nr. 393.** Projektet e Financuara i përkasin Pillar Nr.2 *Sfidat Globale dhe konkurrueshmëria industriale* me 26 Projekte, *Widening Participation and Strengthening the European Research Area*, me 14 Projekte, *Excellent*

Science me 7 Projekte. Bashkive u janë dërguar Data-Bazat e Projekteve të Fituara nga Vendet e BE-së, si Italia për fushat që lidhen psh me Trashëgiminë Kulturore, Zhvillimi Urban, Smart Specialization, Qytetet Inovative ICT, Mobiliteti me emisione 0 dhe Transporti Urban, Gjelbërimi dhe Mbrojtja e Ambientit, Siguria Qytetare, Siguria në përdorimin e materialeve të Infrastrukturës, siç janë tubacionet e ujësjellësit, etj, Siguria Ushqimore, Politikat Sociale, Energjitike etj. Te gjitha Thirrjet te Publikuara nga Horizon Europe i jane derguar Bashkive, gjithashtu i jane derguar edhe Lista me Institucionet Fituese ne vendet e BE-se qe te kontaktohen me qellim perfshirrjen e tyre ne Thirrjet ne Ardhje. NCP me Eksperience jane perfshire gjeresisht ne fushatat Trajnuese te organizuara nga Projekti Bashkite per Europen duke i Ndihmuar Bashkite me te gjitha Informacionet dhe materialet Partner Search, Aplikimi ne Funding and Tendenders, Gjetja e Thirrjve, Regjistrimi, PIC number, dhe me ne detaje Implementimi i Projekteve ddhe hedhja e te dhenave Narrative dhe Financiare ne Portal.

Ky Udhëzues do të fokusohet tek **Shtylla 2,** në të cilën janë publikuar dhe pjesa më e madhe e Thirrjeve ku mund të marrin pjesë institucionet Shqiptare dhe bashkitë në veçanti, si dhe në Komponentin Horizontal ***Widenining Participation and Strengthening the European Research Area***. Tek kjo fushë Shqipeëia ka fituar një pjesë të rëndësishme të Projekteve, edhe pse në vend të parë bazuar në statistika është ***Global Challenges and European Industrial Competitiveness***.

Fusha ***Widenining Participation and Strengthening the European Research Area***, përfaqëson një nga shtyllat kryesore për Institucionet Shqiptare, pasi përputhet shumë mirë me profilin dhe kapacitet e tyre për të përthithur projekte nga Horizon Europe. Shqipëria ka performancë të mirë gjithashtu në Shtyllen ***Global Challenges and European Industrial Competitiveness***, shtylla e parë për Projekte të Fituara dhe Financuara në Shqipëri. Tek kjo fushe kanë aplikuar dhe fituar dhe pjesa më e madhe e vendeve të BE-së. Thirrjet e publikuara në këtë fushë janë më shumë të specializuara. Tregues shumë i mirë është dhe pjesëmarrja e Shqipërisë në Thirrjet e Shtyllës ***Excellent Science***, me karakter Shkencor.

Shkrimi i Projekteve ne Horizon Europe

Përpara se të fillohet me shkrimin e projektit këshillohet të lexohet me kujdes thirrja dhe përshkrimi i temës, e cila ndodhet tek program i punës ***(Work Programme)*** Kuptimi i temës në detaje është thelbësor për të përgatitur një projekt propozim konkurrues. Sigurohuni që ideja juaj e projektit të trajtojë qëllimin e temës dhe të kontribuojë në rezultatin e pritur të përshkruar në programin e punës.

Tek Paketat e Punës gjendet Informacioni i detajuar mbi Temën ku duhet të bazohet Projekti dhe shkrimi i tij. Ajo është një guidë shumë e mirë që ndihmon Koordinatorin në Shkrimin e Projektit për t'i dhënë zgjidhje Tematikës së publikuar si dhe Partnerët për të kuptuar a mund të japin kontribut në lidhje me tematikën dhe a lidhet ajo me profilin e punës së tyre.

Aspekte të tjera që duhet të keni parasysh janë kushtet e pranueshmërisë në një thirrje. Ju gjithashtu duhet të kuptoni rregullat e pjesëmarrjes, politikat që lidhen me temat për të cilën aplikohet, çfarë është arritur tashmë në fushën përkatëse të kërkimit, çështjet horizontale dhe aspekte të tjera të programit Horizon Europe, të cilat do t'i shtjellojmë më shumë në faqet në vijim.

Të gjitha informacionet përkatëse për përgatitjen e një propozimi të suksesshëm janë në dispozicion në faqen zyrtare të internetit **Funding and Tenders Opportunity.**

Projektet që Financohen nga Horizon Europë janë 3 lloje:

- **Research and Innovation Action (RIA):** *Funding rate* (shkalla e financimit) është 100%. Këto thirrje janë bashkëpunuese dhe financohen totalisht nga Komisioni Evropian.
- **Innovation Action (IA):** *Funding rate* eshte 70%. Jane thirrje me bashkëfinancim. Financimi nga Komisioni Evropian për Institucionet Private është 100%,.
- **Coordination and Support Action (CSA):** Këto thirrje promovojnë bashkëpunimin midis vendeve të BE-së dhe Vendeve të Asociuara me fokus forcimin e Zonës Evropiane të Kerkimit Shkencor. Financimi është 100% nga Komisioni Evropian. Rekomandohen për Institucionet Shqiptare.

Informacione mbi Projektet

Përgatitja e një propozimi për Horizon Europe është një proces që kërkon koordinim të vazhdueshëm. Siç u përmend më parë, është thelbësore të kuptohet programi specifik i punës. Është thelbësore të njiheni me Planin Strategjik të Horizon Europe dhe ta përdorni atë si referencë kur përgatisni një propozim. Plani Strategjik jep udhëzime për përmbajtjen e Programit të Punës.

Identifikimi i thirrjes së duhur

Meqenëse struktura e Temave ndjek një qasje nga lart-poshtë, në kuptimin që Komisioni Evropian përfshin kërkesat dhe pritshmëritë përkatëse, rekomandohet shumë që aplikantët të lexojnë me kujdes të gjitha kriteret që parashtrohen në Programin e Punës. Për shembull, në Programin e Punës si vijon: Ëork Programme for Civil Security for Society 2025, aplikantët potencialë mund të gjejnë të gjithë informacionin në lidhje me kontekstin e politikave, fushëveprimin e thirrjeve, buxhetin e ndarë për secilën temë, disa kushte shtesë për pjesëmarrjen dhe pranueshmërinë, dokumentat dhe afatet e thirrjeve.

Më pas mund të bëhen kërkime tek **Funding and Tenders Opportunities Portal**, ose **CORDIS** mbi Institucionet Koordinuese Fituese në Horizon Europe dhe të kontaktohen për shprehje interesi për partneritet në kuadër të Thirrjes përkatëse - Tematikën që keni identifikuar.

Nëse planifikoni të aplikoni si Koordinator, tek faqet e sipërpërmendura mund të gjeni Partner me eksperiencë në këtë program, të cilët mund t'i kontaktoni dhe t'i përfshini në konsorciumet që do të krijoni.

Modeli standard i propozimit

Një propozim në Horizon Europe është 45 faqe për projektet RIA (Research and Innovation Action) dhe IA (Innovation Action), dhe 30 faqe për projektet CSA (Coordination and Support Action). Propozimi përbëhet nga dy pjesë:

- **Pjesa A** përmban informacionin administrativ të futur nga pjesëmarrësit përmes sistemit të paraqitjes në Portalin e financimit dhe tenderave. Ai përfshin një përshkrim të partnerëve, një tabelë studiuesish dhe rolin e secilës organizatë pjesëmarrëse. Në pjesën A, partnerët specifikojnë nëse kanë një plan për barazinë gjinore dhe japin informacion për etikën dhe sigurinë. Pjesëmarrësit mund të përditësojnë informacionin në sistemin e paraqitjes në çdo kohë përpara dorëzimit përfundimtar.
- **Pjesa B** e propozimit është pjesa narrative shkencore, përshkrimi teknik i projektit, i cili përfshin tre seksione që korrespondojnë me kriteret e vlerësimit. Pjesa B ngarkohet si një dokument PDF duke përdorur fjalët kyç (RIA dhe IA, CSA, PCP) të shkarkuar nga sistemi i paraqitjes në **Portalin e financimit dhe tenderve (Funding & Tenders Portal).**

Application forms (Part A)

Topic:

Type of action:

Type of Model Grant Agreement:

Proposal number:

Proposal acronym:

Example, not to be completed

Table of contents

Section	Title	Action
1	General information	
2	Participants	
3	Budget	
4	Ethics and security	
5	Other questions	

This forms must be filled in for each proposal using the templates available in the Submission System. Some data fields in the forms are pre-filled based on the previous steps in the Submission wizard.

Version of template used	Page 3 of 24	Last saved dd/mm/yyyy HH:mm

This proposal version was submitted by [Name, FAMILY NAME] on [dd/mm/yyyy HH:mm:ss] Brussels Local Time. Issued by the Funding and Tenders Portal Submission Service.

Application Forms	
Proposal ID **XXXXXXXXX**	*Acronym* **XXXXXXX**

1 – General information

Section 1 provides basic data on the proposal. It can be filled in by contacts of the coordinator. Other participants may view this section only. Read-only parts are marked in blue.

Topic	Type of action
Call	Type of Model Grant Agreement

Acronym	*Acronym is mandatory*
Proposal title	*Max 200 characters (with spaces). Must be understandable for non-specialists in your field.*
	Note that for technical reasons, the following characters are not accepted in the Proposal Title and will be removed: < > " &
Duration in months	*Estimated duration of the project in full months.*
Fixed keyword	
Fixed keyword	
Free keywords	*Enter any words you think give extra detail of the scope of your proposal (max 200 characters with spaces).*

Example, not to be completed

Abstract

The abstract should provide the reader with a clear understanding of the objectives of the proposal, how they will be achieved, and their relevance to the Work Programme. This summary will be used as the short description of the proposal in the evaluation process and in communications to the programme management committees and other interested parties. It must therefore be short and precise and should not contain confidential information. Use plain typed text, avoiding formulas and other special characters. If the proposal is written in a language other than English, please include an English version of this abstract in the Part B (technical description) of the proposal.

Proposal template Part B: technical description

(for full proposals: single stage submission procedure and 2nd stage of a two-stage submission procedure)

This template is to be used in a single-stage submission procedure or at the 2nd stage of a two-stage submission procedure.

The structure of this template must be followed when preparing your proposal. It has been designed to ensure that the important aspects of your planned work are presented in a way that will enable the experts to make an effective assessment against the evaluation criteria. Sections 1, 2 and 3 each correspond to an evaluation criterion.

Please be aware that proposals will be evaluated as they were submitted, rather than on their potential if certain changes were to be made. This means that only proposals that successfully address all the required aspects will have a chance of being funded. There will be no possibility for significant changes to content, budget and consortium composition during grant preparation.

⚠ **Page limit**: The title, list of participants and sections 1, 2 and 3, together, should not be longer than 45 pages. For topics using lump sum funding, the limit is 50 pages. All tables, figures, references and any other element pertaining to these sections must be included as an integral part of these sections and are thus counted against this page limit. The number of pages included in each section of this template is only **indicative**.

The page limit will be applied automatically. **At the end of this document you can see the structure of the actual proposal that you need to submit, please remove all instruction pages that are watermarked.**

If you attempt to upload a proposal longer than the specified limit before the deadline, you will receive an automatic warning and will be advised to shorten and re-upload the proposal. After the deadline, excess pages (in over-long proposals/applications) will be automatically made invisible, and will not be taken into consideration by the experts. The proposal is a self-contained document. Experts will be instructed to ignore hyperlinks to information that is specifically designed to expand the proposal, thus circumventing the page limit.

Please, do not consider the page limit as a target! It is in your interest to keep your text as concise as possible, since experts rarely view unnecessarily long proposals in a positive light.

⚠ The following formatting conditions apply.

The reference font for the body text of proposals is Times New Roman (Windows platforms), Times/Times New Roman (Apple platforms) or Nimbus Roman No. 9 L (Linux distributions).

The use of a different font for the body text is not advised and is subject to the cumulative conditions that the font is legible and that its use does not significantly shorten the representation of the proposal in number of pages compared to using the reference font (for example with a view to bypass the page limit).

The minimum font size allowed is 11 points. Standard character spacing and a minimum of single line spacing is to be used. This applies to the body text, including text in tables.

Text elements other than the body text, such as headers, foot/end notes, captions, formula's, may deviate, but must be legible.

The page size is A4, and all margins (top, bottom, left, right) should be at least 15 mm (not including any footers or headers).

This document is tagged. Do not delete the tags; they are needed for our internal processing of information, mostly

Example, not to be completed

idnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/

ec.europa.eu / af_he-ria-ia_en

Call: [insert call identifier] — [insert call name]

EU Grants: Application form (HE RIA and IA): V3.4 – 04.04.2024

⚠ *Fill in the title of your proposal below.*

TITLE OF THE PROPOSAL

⚠ *The consortium members are listed in part A of the proposal (application forms). A summary list should also be provided in the table below.*

[This document is tagged. Do not delete the tags; they are needed for processing.] #@APP-FORM-HERIAIA@#

List of participants *[e.g. 1 page]*

Participant No. *	Participant organisation name	Country
1 (Coordinator)		
2		
3		

* Please use the same participant numbering and name as that used in the administrative proposal forms.

Example, not to be completed

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/temp-form/af/af_he-ria-ia_en.pdf

Përbërja e një Konsorciumi

Çdo subjekt mund të jetë pjesë e një konsorciumi. Një konsorcium duhet të përfshijë minimalisht tre persona juridikë të pavarur *secili i vendosur në një Shtet Anëtar dhe nje vend I asociuar.*

Krijimi i një konsorciumi të fortë është një pjesë e rëndësishme për një propozim të suksesshëm. Aplikantët duhet të mendojnë për rolet që secili partner mund të luajë në projekt dhe si plotësojnë njëri-tjetrin, a ka ndonjë boshllëk njohurish, a mungojnë subjektet drejtuese në këtë fushë në propozim, a mbulojnë subjektet e përfshira të gjithë zinxhirin e projektit?

Partnerët e domosdoshem qe duhet te perfshihen ne konsorciume:

- Kkërkues/studiues)
- SME-të
- Eksperte e fushes -përfshirja e tyre është shpesh e detyrueshme në tematika
- Politikëbërësit
- Qytetarët/përdoruesit përfundimtarë (përfshirja e tyre është e rëndësishme për zbatimin e projektit komunikimin dhe perhapjen e reyultateve te projektit)

Horizontal issues/ Ceshtje Horizontale

Eshtë e rëndësishme që aplikantët të familjarizohen me çështjet horizontale që përfshijnë (*Shkencën e hapur*) Open Science, Ethics and Security (Etikën dhe Sigurinë), Çështjet gjinore, (*të Drejtat e Pronësisë Intelektuale*) Intellectual Property Rights (IPR) and Standardization.

- **Open Science (*Shkenca e hapur*)** është një ndryshim i sistemit që lejon një shkencë më të mirë përmes mënyrave të hapura dhe bashkëpunuese të prodhimit dhe shkëmbimit të njohurive dhe të dhënave, në procesin e kërkimi shkencor komunikimin dhe ndarjen e rezultateve

  Komisioni po punon mbi një platformë Open Research Europe e cila i dedikohet punimeve shkencore të financuara nga Horizon 2020 dhe Horizon Europe. Platforma do të jetë e hapur dhe e aksesueshme, do të kontribuojë në botime shkencore të hapura.

- Për të gjitha aktivitetet e financuara nga Bashkimi Evropian, **Etika dhe Siguria** janë një pjesë integrale e kërkimit nga fillimi deri në fund, dhe përputhshmëria etike shihet si thelbësore për të arritur përsosmërinë e vërtetë të kërkimit.

- Politikat e **Barazisë gjinore**(**Gender Equality**) dhe dimensioni gjinor në kërkimin dhe inovacionin janë thelbësore për Programin Kuadër(frameëork Programme) të ardhshëm dhe duhet të pasqyrohen dhe të integrohen në mënyrë adekuate në dokumentet zyrtare, si dhe në diskutimin, shpërndarjen dhe dukshmërinë e mëtejshme.

  Në Horizon Europe, dimensioni gjinor bëhet gjithnjë e më i rëndësishëm dhe kjo është evidente që kur Komisioni Evropian hartoi një Neë Gender Equality Strategy 2020-2025**.** Strategjia kërkon që aplikantët e Horizon Europe duhet të ofrojnë në përgatitjen e propozimit një plan për barazinë gjinore (duke filluar nga thirrjet e vitit 2022).

- Çështja e **Pronësisë Intelektuale** është një shtytës kyç për shfrytëzimin e rezultateve të projekteve dhe rrjedhimisht për rritjen ekonomike të Bashkimit Evropian. Për këtë arsye, Komisioni Evropian ka publikuar një action plan covering IP issues (plan veprimi që mbulon cështjet e IP-së) në mënyrë që të mbështesë ndërmarrjet (veçanërisht SME-të) në shfrytëzimin efikas të shpikjeve të tyre, duke përmirësuar ekonominë dhe shoqërinë evropiane. Për aplikantët është thelbësore që të përfshihet çështja e Pronësisë Intelektuale në çdo fazë të projektit (nga faza e propozimit deri në fund të projektit dhe më tej) për të mbrojtur krijimet e tyre inovative.

- **Standardizimi** luan një rol jetik në eliminimin e barrierave teknike tregtare dhe lehtësimin e aksesit në treg. Standardet gjithashtu ndihmojnë për të siguruar që produktet dhe shërbimet plotësuese janë të ndërveprueshme, lehtësojnë prezantimin e produkteve inovative dhe përfundimisht krijojnë besim në cilësinë e produkteve dhe shërbimeve. Kjo është arsyeja pse të përfshihet standardizimi i projektit kërkimor. Mund të mësoni më shumë se si (standardizimi mund të mbështesë studiuesit dhe novatorët) hoë standardisation can support researchers and innovators ose të lexoni SEREN4 Infosheet on standardisation.

Rregullat financiare

Janë bërë ndryshime në lidhje me rregullat financiare nga Horizon 2020 në Horizon Europe. Rregullat janë thjeshtuar për të rritur sigurinë juridike dhe synimi është të ulet barra administrative e përfituesve.

- Një grup i vetëm rregullash për të gjitha programet e financimit të BE-së.
- Kategoritë e kostove: kostot e personelit, kostot e nënkontraktimit, kostot e blerjes, kosto të tjera, kosto indirekte
- Kostoja e personelit – llogaritja do të bazohet në tarifat ditore në vend të tarifës për orë.
- Subjektet e lidhura në Horizon Europe kanë qenë palë të treta të lidhura në Horizon 2020. Këto janë "entitete që kanë lidhje me përfituesin, veçanërisht lidhje ligjore ose kapitale, që nuk janë të kufizuar në veprim dhe as krijuar për qëllimin e vetëm të zbatimit të tij ".
- Prezantimi i Partnerit të Associuar i cili ishte partner ndërkombëtar në Horizon 2020. Partneri i asociuar kryen punë por nuk mund të deklarojë kostot, mund të lidhet me një ose më shumë përfitues ose me të gjithë konsorciumin.

Për më shumë informacion

Annotated model grant agreement

Rules for participation

Open Science

Open Research Europe

Ethics

Gender equality strategy

IP in Horizon Europe

Standardisation

DORËZIMI I PROPOZIMIT NË HORIZON EVROPE

Pasi propozimi të jetë gati, Koordinatori duhet ta dorëzojë atë në Komisionin Evropian brenda afatit të Thirrjes. Në vazhdimësi me Horizon 2020, në Horizon Europe procedura e paraqitjes është tërësisht online, nëpërmjet Portalit Funding and Tender Opportunities Portal: pika e vetme hyrëse për Programet Kuadër të Komisionit Evropian.

Aplikimet duhet të jenë të lexueshme, të aksesueshme dhe të printueshme.

Para dorëzimit të propozimit, aplikantët duhet të verifikojnë që të gjitha kërkesat administrative janë përmbushur (në të kundërtën propozimi nuk do të vlerësohet).

Për shembull, kjo mund të marrë parasysh kufirin e faqes. Ju lutemi mbani mend se **në Horizon Europe kufiri është 45 faqe për aplikimin e plotë** (përveç Veprimeve të Koordinimit dhe Mbështetjes, ku kufiri i faqeve është 30 faqe).

VLERËSIMI I PROPOZIMEVE NË HORIZONT EVROPË

Procesi i vlerësimit në Horizon Europe do të bazohet në procedura të drejta, transparente dhe objektive. I gjithë procesi (nga aplikimi deri në nënshkrimin e marrëveshjes së grantit) menaxhohet në mënyrë elektronike përmes Portalit *Funding and Tenders*. Vetë vlerësimi do të kryhet nga ekspertë të pavarur. Ekspertët përfaqësojnë KE-në që po financon projektin tuaj. Detyra e tyre është të bëjnë një vlerësim profesional të propozimit sipas kritereve të paracaktuara. Në vlerësimin e tyre, ndër të tjera, ata fokusohen në cilësinë shkencore të projektit, metodologjinë për arritjen e rezultateve dhe rrugët për arritjen e rezultateve dhe ndikimeve të pritura.

Për sa i përket kritereve të vlerësimit, ato janë tre: Ekselenca, Impakti dhe Cilësia e Zbatimitem (*Excellence, Impact and Quality of Implementation*). Kriteret e vlerësimit për llojet e ndryshme të financimit përshkruhen në detaje në formularët e vlerësimit sipas tipologjisë së përshkruar më sipër: RIA and IA, CSA, PCP and PPI. Në veçanti, Komisioni Evropian rishikoi kriteret e impaktit duke ndjekur një logjikë të qartë që lidh rezultatet e projektit me rezultatet e pritshme në periudhën afatmesme dhe me ndikimet më të gjera afatgjata, siç specifikohet në programin e punës. Aplikantët duhet të përshkruajnë një rrugë të besueshme për ndikimin shkencor, shoqëror dhe ekonomik me kalimin e kohës, duke përfshirë edhe përtej jetëgjatësisë së një projekti.

Pjesa Shkencore e Projekti veleresohet me pjesen me te madhe te pikeve 50%, ajo e Impaktit 30% dhe Implementimi 20%. Ekspertet japin vleresimin e tyre duke u bazuar ne nje liste te qarte mbi pritshmerine qe duhet te harij Projekti dhe nese kjo nuk permbushet ato ne reyultatin final japin sqarimin qe morre kete tot pikesh dhe nuk jane permbushur keto pika...per pjesen shkencore, Impakti ose Implementimi. Kjo qe te permiresohet aplikimi ne thirrjen e ardhshme dhe te sqarohen aplikuesit.

Më poshtë është tabela e vlerësimit e vendosur në anglisht për tu njohur me terminologjinë e programit bazuar në sa thamë më sipër Ekselencën/Excellence, Impact/Impaktin dhe Cilësinë e Zbatimit/Quality of Implementation.

IMPORTANT NOTICE Scoring: Scoring must be in the range from 0-5. Half-marks may be given. 0 — The proposal fails to address the criterion or cannot be assessed due to missing or incomplete information.
1 — Poor. The criterion is inadequately addressed, or there are serious inherent weaknesses.
2 — Fair. The proposal broadly addresses the criterion, but there are significant weaknesses.
3 — Good. The proposal addresses the criterion ëell, but a number of shortcomings are present.
4 — Very Good. The proposal addresses the criterion very ëell, but a small number of shortcomings are present.
5 — Excellent. The proposal successfully addresses all relevant aspects of the criterion. Any shortcomings are minor. Thresholds & weighting: The threshold for the individual criteria is 3. The overall threshold, applying to the sum of the 3 individual scores, is 10 points. Scores are normally NOT weighted. (weighting is only used for some types of actions — and only for the ranking (not to determine if the proposal passed the thresholds).
Excellence The following aspects will be taken into account, to the extent that the proposed work corresponds to the description in the work programme:
 Clarity and pertinence of the project's objectives, and the extent to ëhich the proposed work is ambitious, and goes beyond the state of the art.
 Soundness of the proposed methodology, including the underlying concepts, models, assumptions, inter-disciplinary approaches, appropriate consideration of the gender dimension in research and innovation content, and the quality of open science practices, including sharing and management of research outputs and engagement of citizens, civil society and end users where appropriate.
Score 1 (0-5): Threshold: 3/5
Impact The folloëing aspects will be taken into account, to the extent that the proposed work corresponds to the description in the work programme: Credibility of the pathëays to achieve the expected outcomes and impacts specified in the ëork programme, and the likely scale and significance of the contributions from to the project. EU Grants: Evaluation form (HE RIA and IA): V2.0 – 26.04.2022 5 Suitability and quality of the measures to maximise expected outcomes and impacts, as set out in the dissemination and exploitation plan, including communication activities.
Score 2 (0-5): Threshold: 3/5
Quality and efficiency of the implementation The following aspects will be taken into account, to the extent that the proposed work corresponds to the description in the work programme: Quality and effectiveness of the work plan, assessment of risks, and appropriateness of the effort assigned to work packages, and the resources overall. Capacity and role of each participant, and the extent to which the consortium as a whole brings together the necessary expertise.
Total score Overall threshold /15

KËSHILLA NGA NCPs (National Contact Points/Pikat Kombëtare të Kontaktit)

Pikat Kombëtare të Kontaktit kanë përvojë dhe njohuri të vlefshme se çfarë duhet të përfshijnë propozimet e suksesshme dhe si të përgatiten për shkrimin e një propozimi. Më poshtë janë disa rekomandime nga NCP në mbarë Evropën:

- NCP me përvojë mund të lehtësojnë dhe ndihmojnë aplikuesit e rinj në Përfshirjen e Institucioneve në Projektet e *Horizon Europe*,

- mund të bëjnë një Vlerësim Paraprak të Projektit duke sygjeruar pikat që e bëjnë fitues,

- ndihmojnë në mirë menaxhimin dhe raportimin e të dhënave në sistem,

- asistojnë aplikantët në çdo hap që lidhet me projektin,

- mund të rrisin dijet dhe kapacitet e aplikuesve të rinj, por dhe të vjetër duke i përditësuar me të rejat e fundit.

- NCP ndihmon Institucionet e vendit për të qenë koherent me Politikat dhe Orientimet që ndjek Komisioni Evropian në lidhje me çështjet Shkencore dhe jo vetëm.

- NCP organizon gjithashtu tryeza të rrumbullakëta me Kërkuesit Shkencor,

- nxjerr të dhëna se ku duan të përforcojnë me projekte kapacitet e tyre dhe i përcjellin këto të dhëna tek Komisioni Evropian ku Kërkues të tjerë të këtyre fushave i përkthejnë dhe i publikojnë këto të dhëna në formën e Thirrjes. (Psh, Grup Kërkuesish në Spanjë që punojnë në fushën e Antibiotikëve kërkojnë të financohen për të nxjerrë në treg Antibiotikun më të mirë. NCP e përcjell informacionin tek Komisioni Evropian. Komisioni e përkthen Informacionin në Program Pune dhe e Publikon në Portal. Këtu mund të ndodhë që Grup Kërkuesish nga Gjermania ta lexojnë Thirrjen dhe të japin një përshkrim më të mirë për përgatitjen e antibiotikut më të mirë duke përfituar dhe financimet përkatëse). Ky është dhe një nga rolet e tjera që mbulojnë NCP.

- Ato informojne komunitetin gjithashtu dhe mbi Projektet e Fituara.

Kontaktet e NCP-ve i gjeni në Portalin *Funding and Tenders.*

- Njihuni me Portalin e BE-së dhe regjistrojeni organizatën tuaj në një fazë të hershme (vleftësimi kërkon pak kohë).
- Përdorni të gjitha informacionet dhe dokumentet mbështetëse. Pika juaj lokale e National contact point (NCP) do tju mbështesë!
- Kontrollo për evente të natyrës ***Match Making, Networking dhe Brokerage events*** që do t'ju ndihmojnë të gjeni partnerë projekti.
- Filloni herët për të integruar përdoruesit e fundit në konsorciumin tuaj.
- Përfshini aktorë nga organizata të ndryshme!
- Informohuni në lidhje me historitë specifike të politikave dhe nevojat e praktikuesve
- Sigurohuni që të trajtoni qëllimin e temës dhe rezultatin e pritur.
- Referohuni mbi projektet e mëparshme të suksesshme të BE-së (CORDIS, Horizon Dashboard).
- Merrni parasysh ndikimin e projektit tuaj në shoqërinë civile dhe mënyrën se si të adresohen nevojat e shoqërisë civile.
- Mbroni rezultatet e kërkimit tuaj nga keqpërdorimi dhe zbulimi i paautorizuar (Security Appraisal).
- Adresimi i nevojave për standardizim.
- Kontrolloni të gjitha kriteret e detyrueshme, balanconi buxhetet dhe vendet dhe subjektet.
- Mos përdorni shumë zhargon. Të gjitha akronimet duhet të futen - përdorni ato vetëm për shkurtim.
- Shmangni duplikimet.
- Ilustroni idenë tuaj të projektit duke përdorur diagrame të përshtatshme.

- Teksti duhet të jetë i shkruar mirë - vlerësuesi lexon çdo tekst në pak orë dhe mundësisht disa propozime në ditë. Respektoni kufirin e faqes!
- Shpesh vlerësuesit përfaqësojnë përdoruesit fundorë, grupet shoqërore dhe ekspertë të tjerë në fushën tuaj të kërkimit. Bëni të sigurt se ata do të shohin vlerën e shtuar të kërkimit tuaj!
- Kërkojini dikujt që nuk është i përfshirë në projektin tuaj të lexojë propozimin përpara se ta dorëzojë atë.

Informacion për Pikat e Kontaktit në Shqipëri

Agjencia Kombëtare e Kërkimit Shkencor dhe Inovacionit është Koordinator Kombëtar i Programit dhe mund të kontaktoni me ta për çdo asistencë dhe thirrje të mundshme

Coordinator of NCP Mrs.Mirela Muca E-mail Mirela.Muca@nasri.gov.al

NCP Director for EU Programme at NASRI Mr.Robert Dumi E-mail Robert.Dumi@nasri.gov.al

Ekspert -EU Programme for Research and Innovation Mr. Julian Zaimi E-mail Julian_Zaimi@hotmail.com

Links dhe info se ku të gjejmë partnerë dhe histori suksesi të Programit

EU Funding & Tenders Portal - European Commission https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

COST https://www.cost.eu/

Enterprise Europe Network - European Union https://een.ec.europa.eu/

EUREKA https://eurekanetwork.org/

EURAXESS https://euraxess.ec.europa.eu/

BASHKITË PËR NË EVROPË
Një projekt i financuar nga BE

SI PËRFITOJNË BASHKITË?

UDHËZUES

ORIENTUES PËR PROGRAMIN **"HORIZON EUROPE"**

Përgatitur nga: Bashkitë për në Evropë", një projekt i financuar nga Bashkimi Evropian